ਸਤਿਆਨਾਥ ਅਤੇ ਅਨਜ

ਬਨਾਮ

ਸਰੋਜਾਮਣੀ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 3680)

ਮਈ 06, 2022

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਸੁਬ੍ਰਮਣੀਅਨ, ਨਿਆਂਕਾਂ.

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 - ਆਰ. ਐਕਸਆਈਵੀ ਆਰ 2 – ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਆਰ. ਐਕਸਆਈਵੀ ਆਰ 2(2) ਅਧੀਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਫਰੇਮਿੰਗ ਲਈ ਬੇਨਤੀ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਖਾਰਜ – ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ – ਟਿਕਾਊਪਨ ਦਾ – ਫੈਸਲਾ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ – ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਤੱਥ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਅਜਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਕਮਾਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਂਛਨੀਯ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਆਰ. ਐਕਸਆਈਵੀ ਆਰ.2 ਨੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਜਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ – ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਰੈਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦਾ ਹੈ, ਆਰ. ਐਕਸਆਈਵੀ ਆਰ 2 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਆਰਡਰ ਚੌਦਵੀਂ ਨਿਯਮ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਰੀਮਾਂਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਚੌਦਵੀਂ ਨਿਯਮ 2 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ। ਜੇ ਮੁੱਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਤੱਥ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਅਜਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤੀ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕਮਾਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲੇ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਝੂਠੇ ਬਹਾਨੇ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 2016](1-ਜੀ; ਐਚ; 62-ਏ-ਬੀ]

1.2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਂਛਨੀਯ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ ਚੌਦਵੀਂ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਟ ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 3116](ਈ-ਜੀ]

1.3 ਆਰਡਰ ਐਕਸ.ਐਲ.ਆਈ. ਨਿਯਮ 24 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਫਾਰਮੂਲੇਟ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇ

ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ

1.4 ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 5 ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XLI ਨਿਯਮਾਂ 24 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.5 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੀਮਾਂਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਾਮਿਆ ਮਸਜਿਦ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਕੇ ਰੁਦਰਗਪਾ (ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 2021 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ** 792; **ਰਮੇਸ਼ ਬੀ ਦੇਸਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਬਿਪਿਨ ਸਾਦਲ ਮਿਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** (2006) 5 **ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ** 638

: [2006] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 414; ਮੇਜਰ ਐਸ. ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਗ. ਐਫ.ਜੇ. ਡਿਲਨ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1964 ਐਸ.ਸੀ 497 : [1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 409; ਸੁੰਨੀ ਸੈਂਟਰਲ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ਾਰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1991 ਆਲ 494; ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਨਿਝਾਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1978 ਐਚ.ਪੀ 11; ਹਰਾਵਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੋਖਰ ਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 2010 ਐਚ.ਪੀ ਐਚ.ਆਰ. 234; ਧੀਰੇਂਦਰਨਾਥ ਚੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਅਪੂਰਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮਾਧਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1979 ਪਾਟ 34; ਉਸ਼ਾ ਸੇਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਗੋਮਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1984 ਬੋਮ 60; ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਨਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1991 ਜੇ&ਕੇ 1; ਸਰਦਾਰ ਅਨਰਾਜ ਸਿੰਘ ਕਲਰਾ (ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ) (ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2003) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 272 : [2002] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 350; ਕੈਲਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਾਨਖੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2005) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 480 : [2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 289; ਸੁਗਾਂਥੀ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਕੁਮਾਰ (2020) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 706; ਏ. ਸ਼ਾਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅਰਿਯਾ ਕਸ਼ਾਤਰੀਯ ਰਾਜਕੁਲ ਵੰਸਥੁ ਮਾਦਲਾਯ ਨੰਧਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨਾ ਸੰਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2012) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 430 : [2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 74; ਅਬਦੁਲ ਰਹਮਾਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸੋਨੀ ਬਾਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2003) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 488 : [2002] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 260; ਸ਼੍ਰੀਅਰ ਹਨੁਮਾਨਥਾ ਤਾਤੋਲਾ ਬਨਾਮ ਹੇਮੰਤ ਵਿਥਲ ਕਾਮਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2021) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 99 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

[1964] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 409 ਪੈਰਾ 6 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1991 ਆਲ 894 ਪੈਰਾ 9 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2007 ਐਚ.ਪੀ. 11 ਪੈਰਾ 10 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1978 ਪੀ&ਐਚ 230 ਪੈਰਾ 11 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1979 ਪਟ 34 ਪੈਰਾ 12 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1984 ਬੋਮ 60 ਪੈਰਾ 13 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1991 ਜੇ&ਕੇ 1 ਪੈਰਾ 14 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2006] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 414 ਪੈਰਾ 15 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2002] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 350 ਪੈਰਾ 17 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 289 ਪੈਰਾ 18 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2020) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 706 ਪੈਰਾ 19 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2012] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 74 ਪੈਰਾ 21 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2002] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 260 ਪੈਰਾ 23 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(2021) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 99 ਪੈਰਾ 23 ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 3680 ਦਾ 2022।

03.09.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਆਂਪੀਠ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. (ਪੀ.ਡੀ.) ਨੰਬਰ 680 ਦਾ 2021 ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਐਸ. ਨਾਗਮੁਥੁ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਐਮ. ਪੀ. ਪਾਰਥੀਬਨ, ਏ. ਐਸ. ਵੈਰਾਵਾਨ, ਆਰ. ਸੁਧਾਕਰਨ, ਵਿਕਾਸ ਕੁਮਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਜੋ 3.9.2021 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਾ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਹੈ।

2. ਪਰਿਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਆਪਣੀ ਪਿਤਾ ਵਾਲੀ ਭੂਆ ਖਿਲਾਫ ਓ ਐੱਸ. ਨੰਬਰ 95 ਦੇ 2016 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਪੂਰਣ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਓ ਐੱਸ. ਨੰਬਰ 65 ਦੇ 2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਸੁਖਾਂਤੀ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਵਿਚਲਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਲਈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 ਦੇ ਆਰਡਰ VIII ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਨੈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ; ਪਰਚੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰ ਇਹ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 20.6.2017 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਨੈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2(2) ਅਧੀਨ:

“1. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੇਸਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਐਸਟੋਪਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ-10 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।
2. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੇਸਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਐਸਟੋਪਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ-12 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।
3. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ-13 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।
4. ਕੀ ਪਰਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਛਾਪੂਰਵਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ-15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।
5. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਫੀਸ ਅਧੂਰੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।”

3. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ 3.10.2019 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਬਿਨੈ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 227 ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਥੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਾ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 104 ਦੇ 1976 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਇਸ ਲਈ ਪਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ

ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਕੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੀਮਾਂਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਣ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲੀ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਰੀਮਾਂਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਉਲਟਣਾ ਪਵੇ।

5. ਐਕਟ ਨੰਬਰ 104 ਦੇ 1976 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਆਰ. 2. ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਟਰਾਇਲ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

6. ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ ਸੀ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੇਜਰ ਐਸ.ਐਸ. ਖੰਨਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ. ਐਫ ਜੇ ਡਿਲਨ 2 . ਇਹ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਤੱਥ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“18…… ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਆਰਡਰ 14 ਨਿਯਮ 2 ਅਧੀਨ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਟਰਾਇਲ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਟਰਾਇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਡ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਟਰਾਇਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਟਰਾਇਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇੱਕਪਾਸ਼ੀ ਟਰਾਇਲ ਹੋਵੇਗਾ।"

7 ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਨੂੰ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 104 ਦੇ 1976 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1.4.1977 ਤੋਂ ਲਾਗੂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

"ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗੀ।—(1) ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕੋਈ ਕੇਸ ਇਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏਗੀ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਇਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕੇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁੱਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ—

) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ, ਜਾਂ

(b)) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਣ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਆਰਡਰ XX

ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ

"5. ਅਦਾਲਤ ਹਰੇਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸੇਗੀ। – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਹਰੇਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ, ਉਸ ਲਈ ਕਾਰਣਾਂ ਸਮੇਤ, ਦੱਸੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 24. ਜਿੱਥੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਪਰਯਾਪਤ ਹਨ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। - ਜਿੱਥੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਹਨ, ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ, ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੈਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

25. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। - ਜਿਥੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਬੂਤ ਇਕੱਠੇ ਕਰੇ;

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕਾਰਣਾਂ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕਰੇਗੀ [ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਮਾਂ ਸਮਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੁਆਰਾ।"]

9. ਆਰਡਰ XIV ਦੇ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਸੁੰਨੀ ਸੈਂਟਰਲ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ਾਰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ; ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਮੌਲਿਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੈਲ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ 'ਮੇਅ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ, ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਜੋ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"22. ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜ਼ਮਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮੁੱਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬਚ ਜਾਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ "ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮੁੱਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜ਼ਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਸੋਧੇ ਗਏ ਓ. 14, ਆਰ. 2 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਬਦਲਾਅ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ—

xxx

xxx

xxx

24. ਪੁਰਾਣੇ ਓ. 14, ਆਰ. 2 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਸ਼ੈਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ "ਮੇਅ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ।

25. ਸੋਧੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਦਲਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਓ. 14 ਦੇ ਆਰ. 2 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਲਾਜ਼ (ਅ) ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਅਤੇ ਕਲਾਜ਼ (ਬ) ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ (ਅ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਲਾਜ਼ (ਬ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਵਕਫ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

10. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਝਿੰਗਟਾ & ਅਨ੍ਹ. ਬਨਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ & ਅਨ੍ਹ.', ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"8. ਵਿਧਾਨਿਕ ਮੰਡੇਟ ਬਹੁਤ ਸਾਫ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਿਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੁਆਰਾ, ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਉਲਟਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਤੰਤਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੱਠੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।

9 ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਧੀਨ ਦੇਖੇ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਫ੍ਰੇਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੱਠੇ ਫ੍ਰੇਮ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕੱਠੇ ਟਰਾਇਲ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਡੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਥੇ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੱਠੇ ਫ੍ਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੱਠੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫ੍ਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11 ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਰਵਾਰੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਪੋਖਰ ਮਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"5 ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪੜ੍ਹਨ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਸੀਮਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਟਰਾਇਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੋਧ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਡੇਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਕੋ ਅਪਵਾਦ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਸੀਮਿਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੰਡੇਟ ਨੂੰ ਢਿੱਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ "ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ" ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰਾਇਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟਰਾਇਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12.. ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਧੀਰੇਨਰਨਾਥ ਚੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਅਦਪੁਰਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਚੰਦਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੋਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"6. ਆਰ. 2 ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਕੇਸ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੋਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਆਰ. 2 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕੇਵਲ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਚਲਣ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਖੰਡਾਂ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਆਜ਼ਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਆਜ਼ਮਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਆਜ਼ਮਾਉਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਖੰਡਾਂ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਆਜ਼ਮਾਉਣ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ

ਕਰਦੀ ਹੈ।

xxxx*

13 ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਸ਼ਾ ਸੇਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਮੈਲਕਮ ਗੋਮਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਅਜ਼ਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਬਜਾਏ ਵਧੇਰੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

"11. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਵੇਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਅਪਵਾਦ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਅਜ਼ਮਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਓ. 14 ਦੇ ਆਰ.2 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਬੰਧਨਯੋਗ ਹੈ। "ਇਸ ਨੂੰ ਅਜ਼ਮਾ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਦਾ।"

14 ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਣਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"4. ....ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲੰਬਾ ਖਿੱਚੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ XIV, ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਲਗਭਗ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ

ਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਓਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

15 ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਬੀ. ਦੇਸਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਪਿਨ ਵਦੀਲਾਲ ਮਹੇਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"13. ਆਦੇਸ਼ 14 ਨਿਯਮ 2 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਟ੍ਰਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਮੁੱਦਾ (ਅ) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੇਜਰ ਐਸ.ਐਸ. ਖੰਨਾ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਗ. ਐਫ.ਜੇ. ਡਿਲਨ [(1964) 4 ਐਸਸੀਆਰ 409 ; ਏਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 497] ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਆਰ ਪੰ. 421)

"xxx xxx xxx"

ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 14 ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ 1976 ਦੇ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਟ੍ਰਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

16 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਬੀ. ਦੇਸਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਜ਼ੂਰ ਐਸ. ਐਸ. ਖੰਨਾ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਡ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਖੋਜ ਆਰਡਰ XIV ਰੂਲ 2 ਕਲਾਜ਼ (ਅ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ 'ਸ਼ਾਇਦ' ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਕਿਊਰਿਟਾਈਜੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੀਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਆਫ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਐਸੈਟਸ ਅਤੇ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਆਫ ਸਿਕਿਊਰਿਟੀ ਇੰਟਰੈਸਟ ਐਕਟ, 2002 ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਆਰਡਰ XIV ਰੂਲ 2 ਨੂੰ ਆਰਡਰ XIII ਰੂਲ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਇਕੱਠੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਬਾਰ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਕਲਾਜ਼ (ਅ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਠਦੀ ਹੈ। ਰੂਲ 2 ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਲਿਸ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ।

17 ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਡ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ **ਸਰਦਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਰਾ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਲ੍ਰਸ ਦੁਆਰਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਦ ਗੁਪਤਾ (ਸਮਤ) (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਲ੍ਰਸ ਅਤੇ ਅਨ੍ਰ." ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ**:

"26. ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਅਸਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ, ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੀ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ....."

18 **ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਕੈਲਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਨਾਨਖੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ** ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਉਦਾਰ ਜਾਂ ਸਖਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"28. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਉਦਾਰ ਜਾਂ ਸਖਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿਤਰਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸੀਪੀਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਬੇਬਸ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ [(1975) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 774] ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਹੈ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ p. 777, ਪੈਰਾ 5-6)

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇੱਕ ਜੱਜ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੁੱਸੇ ਵਾਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਕੁਝ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਕਦਰ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਸਥਿਰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮਾਲਕਣ, ਨਾ ਕਿ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ...ਨਿਆਂ ਜੁਰਿਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਦਾ ਲਕਸ਼ —

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ, ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਮੌਲਿਕ।"

29 ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲਾਲ ਮੁਰਾਰੀ [(1976) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 719 : 1976 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ (ਐੱਲ.ਐਂਡ.ਐੱਸ) 118] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ p. 720) "ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਇੱਕ ਸੇਵਕ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਵਰੋਧ ਪਰ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਰਾ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੁਬ੍ਰੀਕੈਂਟ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।"

ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ [(1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 46] ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ।"

19 **ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਗੰਧੀ ਐਸ. ਰਾਜਾਰਾਮ ਬਨਾਮ ਆਰ. ਰਾਜਕੁਮਾਰ** ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਉਲੰਘਣ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਉਲੰਘਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਝੁਕਾਉ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਿਵਾਏ ਸੱਚ ਵੱਲ ਦੇ ਸਫਰ ਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਸੱਚ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

"9. ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦਾਸੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਅੜਚਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਉਲੰਘਣ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵੱਲ ਝੁਕਾਉ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਉਲੰਘਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਭੁੱਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਿਵਾਏ ਸੱਚ ਵੱਲ ਦੇ ਸਫਰ ਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਰ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਸੱਚ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਬਿਨੈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਰਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

20 ਆਰਡਰ ਚੌਦਵੀਂ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਗਰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰੀਮਾਂਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਣਸੋਧੇ ਆਰਡਰ ਚੌਦਵੀਂ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਤੱਥ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਚੁਕਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ

ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕਮਾਤਰ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਪਹਿਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਝੂਠੇ ਬਹਾਨੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਿਟੀਗੈਂਟਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

21. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਅਰਿਯਾ ਕਸ਼ਾਤਰੀਯ ਰਾਜਕੁਲ ਵੰਸਥੁ ਮਦਾਲਯ ਨੰਧਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨੀ ਸੰਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"39. ਸਾਡੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ, ਦਾਵਿਆਂ, ਖਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਤੱਥਾਂ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਵਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਖੋਜ ਲਈ ਗਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇ ਨਾ ਲੈ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੌਸਲਾਸ਼ਾਹੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

22. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਈ. ਦੇਸਾਈ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਫੈਸਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਅ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ "ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ (ਬ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਹਨ। ਨਿਯਮ 2 ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ, ਲੰਬੀ ਅਦਾਲਤੀ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਟਰਾਇਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕੇਸ ਦੀ ਰੀਮਾਂਡ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਟਾਲਣਾ ਹੈ।

23. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਬਦੁਲ ਰਹਮਾਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਦ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਸ਼ਿਵਨਾਰਾਇਣ ਚੰਦਰਦਾਸ ਤੋਟਲਾਦ ਬਨਾਮ ਹਨਮੰਤ ਵਿਥਲ ਕਾਮਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਜਾਮੀਆ ਮਸਜਿਦ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਕੇ. ਰੁਦਰੱਪਾ (ਮੌਤ ਦੇ ਬਾਅਦ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਤੇ ਹੋਰ** ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

24. ਅਬਦੁਲ ਰਹਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1999 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਂਚ

ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਜਮਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ 29.11.2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ 4.12.2001 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“21. ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 14 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਿਪਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣਾਤਮਕ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਥ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।”

25. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਤੱਥ ਸੀ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣਾਤਮਕ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਿਤ ਤੱਥ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਦਾਂਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

26. ਸ੍ਰੀਹਰੀ ਹਨੁਮਾਨਥਾਸ ਟੋਟਾਡਲਾ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ* ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਲਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 138 ਦੇ 2008 ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 8.8.2006 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 103 ਦੇ 2007 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 26.2.2009 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 11.8.2007 ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਓਐਸ ਨੰਬਰ 138 ਦੇ 2008 ਦੇ ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨ

"28. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਲੇਂਟ ਨੂੰ ਆਰਡਰ 7 ਨਿਯਮ 11(d) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਣਾਂ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਹੈ ਜਾਂ

ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ, ਜੋ ਕੇ.ਐਸ.ਐਫ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਅਸਾਈਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬੇਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 138 ਦੇ 2008 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਿਵਿਲ ਜੱਜ, ਬੇਲਗਾਮ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ 14 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 3-1-3-2022 ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

27. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ VII ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

28. ਜਾਮੀਆ ਮਸਜਿਦ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਪੁਖਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਾਪਸੀ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 92 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

29 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਮਿਲਾ ਜੁਲਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"26. ਅਦਾਲਤ ਜਦੋਂ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਦਲਾਅ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਲਾ ਜੁਲਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਤੱਕ ਰੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਘਟਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦੌਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ (ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੀਮਾਂਡ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ)। ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਸਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਹਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

xx

xx

62 ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਸਾਡੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਇੱਕ ਅਗਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਜੁਲੇ ਸਵਾਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਜੁਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।"

30 ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਵਲ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਨੂੰ ਹੀ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ 3.2.2006 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲ ਬਾਅਦ 23.9.2021 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 62(i) ਵਿੱਚ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਮੇਸ਼ ਬੀ. ਦੇਸਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਸੀ।

31 ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਸ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਾਂਛਨੀਯ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਇੱਕੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਟਰਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ

ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਹੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰੇਸ ਜੁਡੀਕਾਟਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ।

32 ਆਰਡਰ XL ਨਿਯਮਾਂ 24 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਫਾਰਮੂਲੇਟ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਕੇਵਲ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ। ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿਸ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਦੇਣਾ।

33. ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 5 ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XLI ਨਿਯਮਾਂ 24 ਅਤੇ 25 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

34. ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਮੁੜ ਭੇਜਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XIV ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੜ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ।

35. ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ
(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ : ਤਨਮਨ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ

ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate